

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

04 august 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie și Toma Nadejda,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Fedora Gheorghieva, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 18 august 2020, în cauza penală în privința lui

Terzi Alexei xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în r-nul xxx, s. xxx, str. xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 24.01.2019 - 30.04.2020;

Instanța de apel: 13.06.2020 - 18.08.2020;

Instanța de recurs: 24.02.2021 - 04.08.2021.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat, sediul Central din 30 aprilie 2020, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, Terzi Alexei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(4) Codul penal, la 3 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea dreptului de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

Conform art.90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea executării pedepsei sub formă de închisoare, pe o perioadă de probațiune de 4 ani.

A fost admis parțial demersul procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului în beneficiul statului, fiind dispusă încasarea de la Terzi Alexei în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 2 258 lei.

A fost hotărâtă soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, Terzi Alexei, pe 25 august 2018, aproximativ la orele 01:50, cu încălcarea cerințelor pct.10 sub.pct.(1) lit. b), pct.10 sub.pct.(2) lit. a), pct.(14) lit. a) și pct.45 sub.pct.(1) lit. a), d) Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr.357 din 13 mai 2009, fără a avea permis de conducere pentru categoria respectivă, neposedând dexteritatea necesară de a conduce în siguranța mijlocul de transport, a condus motocicletă de marca "Viper",

numărul de înmatriculare xxx, aflând-se în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, și deplasându-se pe autodrumul R-29 în direcția Ceadâr-Lunga- Comrat la 13 km + 830 m pe str. Lenin s. Tomai, raionul Ceadâr-Lunga, nu a ținut cont de situația rutieră, de starea sa psihofiziologică, ce influențează asupra atenției și reacției, depășind viteza de circulație nepericuloasă, a produs răsturnarea. Ca rezultat, Garciu Andrei, care se deplasa în calitate de pasager, a primit leziuni corporale sub formă de hemoragie secundară în creier, ca rezultat al traumei cranio-cerebrale deschise cu fractura oaselor în bolta și baza craniului, hemoragii în foile creierului, plăgi contuze grave ale creierului, agravate prin edem grav al creierului, ce se referă la leziuni corporale, ce au cauzat vătămarea gravă a sănătății, de la care el a decedat.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut în drept, că faptele inculpatului Terzi Alexei întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(4) Cod penal, individualizată prin „încălcarea regulilor de securitate a circulației mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul persoanei, comisă în stare de ebrietate”.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, prin care a solicitat casarea acesteia în partea pedepsei stabilite inculpatului, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Terzi Alexei să-i fie numită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce pe un termen de 4 ani, și excluderea prevederilor art.90 Cod penal.

În motivarea apelului a invocat, că pedeapsa aplicată este prea blândă în sensul aplicării față de inculpat a prevederilor art.90 Cod penal, considerând că această soluție este una greșită și care nu corespunde scopului pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatului.

Astfel, la individualizarea pedepsei, instanța nu a luat în considerație gradul prejudiciabil al consecințelor survenite, exprimate prin decesul părții vătămate, precum și faptul, că inculpatul nu are permis de conducere pe categoria respectivă pentru dreptul de a conduce motocicleta, anterior a fost atras de mai multe ori la răspundere pentru săvârșirea contravențiilor în domeniul circulației rutiere, inclusiv pentru conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate.

Acuzatorul a considerat că pedeapsa stabilită inculpatului este vădit neproportională celor comise și urmările produse.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 18 august 2020, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, probele fiind apreciate corect prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, prima instanță corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Terzi Alexei de săvârșirea infracțiunii imputate.

În această ordine de idei, instanța de apel a menționat că, analizând materialele cauzei, în raport cu normele relevante la caz, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art.364¹ alin.(1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, n-a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că, nu poate fi reținută o altă situație de fapt decât cea reținută de către prima instanță.

4.2. Sancțiunea art.264 alin.(4) Cod penal, în baza căruia inculpatul a fost condamnat, în redacția Legii penale, în vigoare la data comiterii infracțiunii de către Terzi Alexei și anume la 25.08.2018, prevedea pedeapsă cu închisoare de la 4 la 8 ani cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 4 la 5 ani, această infracțiune clasificându-se ca infracțiune gravă potrivit art.16 Cod penal.

Astfel, instanța de apel a statuat că, prima instanță ținând cont de prevederile art.8, 10 Cod penal, art.364¹ Cod de procedură penală, corect i-a stabilit inculpatului Terzi Alexei pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 3 ani și 6 luni, cu privarea dreptului de a conduce mijloace de transport pe termen de 4 ani, pedeapsa care în opinia instanței va fi o măsură corelativă de constrângere de stat și va avea o funcție preventivă.

Instanța de apel a considerat nefondate motivele invocate de procuror cu referire la dezacordul cu individualizarea pedepsei penale, reținând că prima instanță la stabilirea pedepsei a ținut cont de prevederile art.7, 61, 75 Cod penal, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, care conform art.16 Cod penal, se atribuie la categoria infracțiunilor grave, săvârșită din imprudență, de persoana inculpatului, lipsa antecedentelor penale (f.d.86), caracteristica pozitivă a inculpatului la domiciliu (f.d.96), la evidența medicului narcolog și psihiatru la domiciliu nu se află (f.d.92, 93), prezența circumstanțelor ce atenuează răspunderea (recunoașterea vinovăției de către inculpat) și absența circumstanțelor ce agravează răspunderea, lipsa în acțiunile inculpatului a recidivei infracțiunii, și întemeiat a aplicat prevederile art.90 Cod penal, considerând că, corectarea și reeducarea inculpatului, este posibilă fără izolarea acestuia de societate.

Instanța de apel a considerat că, anume această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunile comise de către inculpat, iar pedeapsa stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptelor comise de acesta, cât și personalității inculpatului.

Cu referire la argumentele apelantului precum că, prima instanță nu a luat în considerație gradul prejudiciabil al consecințelor survenite, precum și faptul, că inculpatul este persoana, ce nu are permis de conducere pentru categoria respective asupra dreptului de a conduce motocicleta, anterior a fost tras la răspunderea pentru săvârșirea contravențiilor în domeniul circulației rutiere, inclusiv pentru conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate, provocată de alcool, instanța de apel a menționat ca cele menționate sunt insuficiente pentru a-i numi pedeapsă inculpatului Terzi Alexei sub formă de închisoare.

5. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de apel, procurorul în

Procuratura UTA Găgăuzia, Fedora Gheorghieva a declarat recurs ordinar, invocând ca temei de casare prevederile art.427 alin.(1) pct.12) și 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată.

În susținerea solicitării sale, recurentul a invocat că, pedeapsa stabilită inculpatului cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal este prea blândă în raport cu circumstanțele cauzei, considerând că, instanțele de fond greșit și-au motivat soluțiile de individualizare a executării pedepsei în privința inculpatului și nu au pătruns în esența problemei de fapt și de drept, susținând o poziție eronată de aplicare a dispoziției art.90 Cod penal.

Astfel, instanțele de fond nu au luat în considerație gradul prejudiciabil al consecințelor survenite, exprimate prin decesul părții vătămate, precum și faptul, că inculpatul nu are permis de conducere pe categoria respectivă pentru dreptul de a conduce motocicleta, anterior a fost atras de mai multe ori la răspundere pentru săvârșirea contravențiilor în domeniul circulației rutiere, inclusiv pentru conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate pedeapsa stabilită inculpatului nu va duce la atingerea deplină a scopului legii penale privind corectarea și reeducarea acestuia.

6. Pe marginea recursului ordinar declarat, inculpatul Terzi Alexei a depus referință, solicitând inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel, și-a argumentat suficient soluția în sensul pedepsei penale stabilite.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit conținutul recursului, se constată că procurorul invocă ca temei de casare a hotărârii instanței de apel prevederile art.427 alin.(1) pct.12) și 10) Cod de procedură penală, însă reieșind din esența argumentelor invocate se atestă că titularul cererii de recurs invocă, de fapt, numai dezacordul cu modalitatea de individualizare a pedepsei penale, temei de recurs prevăzut de pct.10) potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal se va expune în privința temeiului de casare prevăzut la art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, în partea ce ține de corectitudinea individualizării pedepsei penale aplicate inculpatului Terzi Alexei, întrucât celălalt temei de casare nominalizat în recurs nu a fost motivat de către recurent, iar în circumstanțele în care recursul nu este motivat sub aspectul temeiului de casare invocat, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Verificând materialele cauzei, în raport cu argumentele procurorului, instanța de recurs ajunge la concluzia că cele invocate de recurent, nu și-au găsit confirmarea, iar

soluțiile adoptate pe marginea acestei spețe atât de către instanța de fond, cât și de cea de apel, sunt legale, întemeiate și urmează a fi menținute integral.

Potrivit actelor cauzei, Colegiul penal atestă că, prima instanță a dispus condamnarea inculpatului Terzi Alexei în baza art.264 alin.(4) Codul penal la 3 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea dreptului de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, iar în temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 4 ani, soluție menținută și de către instanța de apel.

Colegiul penal găsește vădit nefondată invocarea recurentului referitor la aplicabilitatea prevederilor art.90 Cod penal față de inculpat și susține integral statuările instanțelor de fond în acest sens, considerând că, la caz, corect s-a dispus suspendarea executării pedepsei stabilite lui Terzi Alexei în baza art.90 Cod penal, pe un termen de probațiune de 4 ani, pe capătul de acuzare a acestuia în baza art.264 alin.(4) Codul penal.

În acest sens, Colegiul penal reține că, examinând apelul declarat de către procuror, instanța de apel a respins ca nefondate criticele apelantului, și având în vedere că motive similare sunt invocate și în recursul ordinar, Colegiul penal consideră că pedeapsa stabilită lui Terzi Alexei, este legală, întemeiată și urmează a fi menținută.

Instanța de apel, a dat răspuns la toate argumentele invocate de partea acuzării în vederea motivării soluției de respingere a apelului declarat de procuror. În acest sens, se apreciază că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art.417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală și aceasta cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus, la caz, la respingerea apelului procurorului, ca nefondat.

Tot aici se menționează că, raționamentul care poate condiționa aplicarea prevederilor art.90 Cod penal într-o cauză penală, întotdeauna are la origine persoana inculpatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă, conduita bună, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului. Pe de altă parte, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

De asemenea, Colegiul penal specifică faptul că aplicarea prevederilor art.90 Cod penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a se corecta.

Potrivit art.90 alin.(1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune.

Respectiv, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei poate fi atins fără executarea efectivă a acesteia. În formarea acestei convingeri, instanța

de judecată urmează să țină cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, ceea ce la caz s-a realizat.

În speță, Colegiul penal reține că s-a efectuat o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului evidențiindu-se în acest sens că, inculpatul a recunoscut vina, lipsa antecedentelor penale, caracteristică pozitivă a inculpatului, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, lipsa în acțiunile acestuia a recidivei infracțiunii, precum și lipsa circumstanțelor agravante, circumstanțe ce au permis instanțelor de fond de a conchide că corectarea inculpatului Terzi Alexei este posibilă prin aplicarea față de acesta a pedepsei cu suspendarea executării pe un termen de probațiune de 4 ani.

Rezultatul principal al aplicării acestei pedepse constă în aceea că, deși pedeapsa definitivă nu a fost pusă în executare, ea devine dependentă de comportamentul exemplar de care trebuie să dea dovadă inculpatul, pe perioada termenului de probațiune, în caz contrar va fi anulată suspendarea ei și se va dispune executarea reală în penitenciar.

Din atare considerente, sunt neîntemeiate alegațiile procurorului în partea privind excluderea art.90 Cod penal și constată că concluzia instanțelor privitor la faptul că, corijarea inculpatului este posibilă și prin aplicarea față de Terzi Alexei a pedepsei sub formă de închisoarea, cu suspendarea executării acesteia, este una legală, corectă, motivată și întemeiată.

Prin urmare, Colegiul penal consideră că argumentele punctate în cererea de recurs nu sunt incidente cauzei diferite judecării, iar instanțele ierarhic inferioare și-au motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. art.61, 75 și 90 Cod penal la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă proporțională faptei comise.

La caz, nu se constată vreun temei pentru modificarea pedepsei în privința inculpatului Terzi Alexei, iar sancțiunea închisorii, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, cu suspendarea executării acesteia, așa cum a fost stabilită de către prima instanță și menținută de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art.61 alin.(2) Cod penal de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Analizând textul deciziei atacate, în coraport cu motivele invocate, Colegiul penal atestă că, instanța de apel s-a expus argumentat și motivat, bazându-și just soluția, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate instanța inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Rezumând cele expuse, instanța de recurs conchide că, în prezenta cauză nu se

constată admiterea erorii de drept semnalate de acuzatorul de stat și prevăzute de art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, iar la judecarea acestei cauze în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale prescrise de art.414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, argumentele din recursul procurorului fiind vădit neîntemeiate.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Fedora Gheorghieva, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 18 august 2020, în cauza penală în privința inculpatului *Terzi Alexei xxx*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 25 august 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda